

הרחובות בתל-אביב שאלו כתבי „העולם הזה“: מי האיש שעל שמו נקרא

הרחוב

איתמר רפפורט (23), חושב שריינס לא היה משורר: „אם היה משורר הייתי בסח מכירי“, אמר חובב-השירה. אבל לפי השם הוא עושה רושם שלא פעל למען המדינה שה בארץ, ולכן לא זוכרים אותו. לדעתו של איתמר, צריך לשים שלטים ברחובות ולכתוב מי היו האנשים כדי שלא ישכחו עלידי הקהל הרחב.

אני יודעת מי היה ריינס, ואני חושבת שאף אדם בכל הרחוב לא יודע מי הוא היה, אמרה עקרת-בית אלמונית, כלכתה ברחוב ריינס. „אי אפשר לתת שמות קבועים, מפני ש עכשיו כבר לא יודעים מי היה ריינס, או אחרים מתקופתו.“

צחק קדרי, נהג 70 בן 47 גילה מומחיות רבה בזהותו של האיש ריינס, על שמו נקרא הרחוב בו טיילו. „הרב ריינס היה בין חובבי ציון, יהודי רוסי שערך את האסיפה היהודית הראשונה בקטוביק, עוד לפני הרצל.“ קדרי היה מוכן לתת הרצאה מקיפה על ריינס, בהעידו כי הוא ציוני מלידה.

בני פרידמן (16), תלמיד הו כפר הירוק, לא ידע בדיוק מי היה דיונגוף. „הוא בודאי פעל או עשה משהו“, קבע בנימיה הגיונית. „אם כי לצערי לא שמעתי מה בדיוק... אבל אני בטוח שהיה יהודי...“ הצעתו, לפי רוח הזמן: לעבר את שמו של האיש הדגול, למרות שאיננו יודע לזהותו בדיוק.

דיונגוף היה ראש העיר הראשון של תל-אביב, ובהחלט מגיע לו רחוב על שמו. טען פנחס קפרא, עסקן ציבורי בן 65, במועצת הפועלים. קפרא, הנמצא בארץ יותר מ-50 שנה, לא הבין מדוע החליטו לשנות לפתע שמות של רחובות. „אם הנציחו משהו, מדוע לשנות?“

דמוטל צמחי (19), תלמידת גי סמינר הקיבוצים, היתה גי שה מדעית לזהותו של דיוני גוף: „אחד ממסדי תל-אביב... אבל בבית, עם כרך של האנציקלופדיה, אני יכולה לספר עליו הרבה יותר.“ אשר לשינוי שמות של רחובות, היתה לה עצה אחת: לשנות שמות לועזיים לעבריים.

דיונגוף היה אחד מחוזי המדינה וציר בקונגרס ה-1 ציוני, השיב בהיסוס מכונאיי המטוסים אפרים רייטמן (20). הוא גם טען כי אסור להחליף שמות של רחובות, מפני שזה יגרום לבלבול. על אחד-העם אמר: „סופר שקראתי עליו בציונות.“

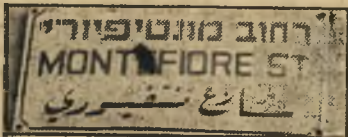

חילת הנחל עופרה גולד-שטיין (19), יודעת היטב מי היה דיונגוף, למרות שאין מי למדים זאת בבית-הספר. לפקידה הצבאית היתה דעה משלה על בעיית הרחובות: „צריכים לקרוא אותם על שמות של פרחים או משהו דומה. כי את פרחים ממילא לא זוכרים. אף אחד למשל לא יודע מי היה סירקין.“

רחי העיר הגרים ברחובות הנושאים עליהם את השמות מנדל שטם, לוי-ריא, פלונזימוס ואחרונוביק, הוכיחו לכתבים כי אין להם גם צל של מושג על האישיות שעל שמה נקי רחוב בו הם חיים זה שנים. לרוב אין הדבר מעניין אותם אם באמת היה דיונגוף ראשיה עיר שבה הם יושבים. הכתבים לא הסתפי קו בכך. הם הציגו לי נשאלים את השאלה שהפכה לפלע מחלד קת ציבורית בעיר, אחרי שישראל רוקה התנגד בחריפות לחצי לפת שמות של רחובות ידועים לשמות חדשים, לפי מפתח מפלגתי. האם כדאי להחליף שמות של רחובות? ענו רוב הדי נשאלים: צריכים לי לתת לרחובות שמות אקטואליים, של מאר רעות או אנשים, ה ידועים עכשיו לקהל. אם תתקבל דרישה זו, יהיה צורך להחליף את כל שמות רחובות העיר, בערך אי חת לעשר שנים.

פיר משה מונטיפיורי היה אישיות יהודית מרכזית בכריטניה, מהוגי רעיון חתנחלות היהודית בארץ לפני מאה שנה, ובעל חסותם של יהודי חמורח. משה לויב לילינבלום היה פובליציסט יהודי ברופיה במחצית השנייה של המאה שעברה, ממניחי היסוד של הרעיון הציוני. הרב ריינס מלידא היה ממייסדי תנועת חמד רחי, בראשית המאה הנוכחית. מאיר די-זנגוף, ראשיהעיריה הראשון של תל-אביב, היה הרוח החיה כי ייסוד העיר וביסוסה. ארבעת זכו לרחובות מרכזיים בתל-אביב. השבוע יצאו חוליות „העולם הזה“ לראיין את תושבי הדי רחובות האלה, והדי עוברים והשבים בהם, כדי לשאלם שאלה פשוט מאד: מי הי איש שעל שמו נקרא הרחוב? התוצאות הדי כיוו כי לרוב מוחלט מבין מאות הנשאלים לא היה המושג חקי לזש ביותר על כך.

הממשאל, והמחלוקת הציבורית עצמה, מעידים על מוכנה עמוקה, שתלך ותחרוף אם כל מפלגה תוכל להפקיע חלק מרחובות העיר לי הנצחת עסקניה הבלתי-רמפוארים, ואם כל שיכון מפלגתי ידרוש לרחובותיו את שמות פרנסיו. חפתרון האמיתי: שמות הלקוחים מנוף-הארץ וגיבוריה.

עוד כבחינת שמות ידועים, אשר ילידי ראשית המאה עדיין זוכרים אותם די אשר תולדותיהם נלמדות עדיין בשי לבים השונים של החינוך היסודי והי תיכוני. אולם עשרות רחובות נקראים על שמות אישים שאינם אומרים מאר מה לאדם מן הרחוב. תשובות של אזי

עו ל ר ?

אני זוכר מי היה ריינס, אמר גבריאל מנור (22), סטודנט השנה הראשונה בסכניון. „אני למדתי עליו פעם, ויכול להיות שהוא היה ציר בקונגרס, אבל בושה וחרפה שאני לא זור כר.“ לעומת זאת ידע גבריאל היטב את פירושו שמו של הו רחוב בו הוא גר: „קוראים לו הכרם, כי היו שם פעם כרמים.“

כבר הרבה זמן עבר מאז שגמרתי את בית-הספר, אבל אני זוכרת אסילו מי היה נטוליאון. התפארה אדית פרלי מוטר, מזכירה אשר תחביבה העיקרי הוא מוסיקה. כאשר נשאלה ברחוב לילינבלום מי היה האיש, ענתה: „בודאי לא פוסר קאי... אולי איזה סוסר... או אולי אפילו ציוני...“

הוא היה בתקופה הציונית „ה המעשית של אחד-העם“ אמר דויד עזריה (17), תלמיד גימנסיה הרצליה, על לילינבלום. על החלפת שמות לרחובות הי תה לו דעה תקיפה: „אסור לי שנות שמות, כי זה עניין של מסורת.“ על הגר, האיש על שמו נקרא הרחוב בו הוא גר. ידע רק כי „הוא היה איזה רבני.“

